

Virhevastuu ulkomaan autokaupassa

LAB-ammattikorkeakoulu

Tradenomi (AMK)

2023

Miika Pietiläinen

Tiivistelmä

Tekijä(t) Pietiläinen, Miika	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 32	Valmistumisaika 2023
Työn nimi Virhevastuu ulkomaan autokaupassa		
Tutkinto ja koulutusala Tradenomi (AMK), Juridiikka		
Tiivistelmä <p>Työssä perehdyttiin virhevastuuseen ulkomaan autokaupassa. Asiaa tarkasteltiin kuluttajan näkökulmasta ja autokauppa rajattiin käytettyihin autoihin. Kohdemaat olivat Saksa ja Ruotsi, joiden lainsäädäntöä lähestyttiin oikeusdogmaattisesta näkökulmasta. Aineistoa kerättiin kohdemaiden lainsäädännöistä, Euroopan kuluttajakeskuksen sivuilta ja kirjallisuudesta.</p> <p>Opinnäytetyön ensimmäiset kappaleet käsittelevät tavarankauppadirektiivin määräämiä minimiehtoja koskien virhevastuuta ulkomaan autokaupassa. Tämän jälkeen tutkimuksessa keskitytään myyjän virhevastuuseen, oikeuspaikkaan ja riitauttamiseen. Esimerkit täydentävät kokonaisuutta. Lopuksi tuodaan asiat yhteen ja laaditaan taulukko selventämään lukijaa kuluttajan oikeuksista.</p> <p>Kuluttajan valitukset ulkomaan autokauppaan liittyen ovat harvassa, mikä selittyy kuluttajan oikeuksien tietämättömyydestä. Tavoitteena on luoda selvä kuva kuluttajalle heidän oikeuksistaan, kun myyjänä on elinkeinonharjoittaja ja ostajana kuluttaja.</p>		
Asiasanat Virhevastuu, Reklamaatio, Kuluttajansuojalaki, Riitautus		

Abstract

Author(s) Pietiläinen, Miika	Type of Publication Thesis, UAS	Published 2023
	Number of Pages 32	
Title of Publication Liability for defects in foreign car sales		
Degree, Field of Study Bachelor of Business Administration		
Abstract <p>The thesis dealt with the issue of liability for defects in foreign car sales. The issue was examined from the perspective of the buyer and car sales were limited to used cars. The target countries were Germany and Sweden, whose legislation was approached from a legal-dogmatic perspective. Data were collected from the legislation of the target countries, from the website of the European Consumer Centre and from literature.</p> <p>The first chapters of the thesis deal with the minimum conditions laid down in the Goods Trade Directive regarding liability for defects in foreign car sales. The study then focuses on the seller's liability for defects. Examples complete the overall picture. Finally, a summary is provided, and a table is drawn up to clarify the reader's understanding of the consumer's rights.</p> <p>Consumer complaints about foreign car sales are rare, which is explained by the lack of awareness of consumer rights. The aim is to give consumers a clear picture of their rights when the seller is a trader, and the buyer is a consumer.</p>		
Keywords Defective liability, Complaint, Consumer Protection Act, Dispute		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Opinnäytetyön tausta.....	1
1.2	Työn tavoite.....	2
1.3	Tutkimusmenetelmä	3
1.4	Tutkimuskysymys	3
1.5	Aineiston keruu.....	4
2	Tavarankauppadirektiivi	6
2.1	Tavarankauppadirektiivi (EU) 2019/771	6
2.2	Myyjän virhevastuu	7
2.3	Oikeussuojakeinot (13 §).....	8
2.4	Korjaus tai vaihtaminen (14 §)	9
2.5	Sopimuksen purkaminen (16 §).....	10
2.6	Kaupallinen takuu (17 §).....	10
3	Myyjän vastuu ja kuluttajan oikeudet.....	12
3.1	Yleistä.....	12
3.1.1	Autoliike.....	12
3.1.2	Valtuutettu jälleenmyyjä.....	13
3.1.3	Ammattimainen välittäjä.....	13
3.1.4	Yksityishenkilö	14
3.1.5	Etämyynti.....	14
3.2	Lainvalinta	16
3.3	Oikeuspaikka.....	17
3.4	Takuu	18
3.5	Reklamointi.....	19
3.6	Riitauttaminen.....	20
3.6.1	Euroopan kuluttajakeskus.....	20
3.6.2	Vaihtoehtoinen riidanratkaisu (ADR).....	20
3.6.3	Saksan riidanratkaisuelin	21
3.6.4	Ruotsin riidanratkaisuelin.....	22
3.6.5	Valitusprosessi	22
3.7	Yleisimmät ongelmatilanteet	25
3.8	Esimerkkitapaukset.....	25
3.8.1	Euroopan kuluttajakeskuksen tapaukset.....	26
3.8.2	Ruotsin vaihtoehtoisen riidanratkaisuelimen tapaus (ARN).....	26

4	Yhteenveto ja pohdinta	28
	Lähteet	32

1 Johdanto

1.1 Opinnäytetyön tausta

Tämän opinnäytetyön aiheena on selvittää käytettävissä olevan teorian avulla virhevastuuta ulkomaan autokaupassa. Työssä keskitytään Saksasta ja Ruotsista ostettuihin autoihin, koska Ruotsi ja Saksa olivat suomalaisten kuluttajien ja yritysten suosituimmat hankintamaat vuonna 2018 (Kuva 1). Myös vuosina 2019–2021 samat hankintamaat ovat pysyneet suomalaisten suosiossa (Kuva 2). (Traficom.)

SUOSITUIMMAT HANKINTAMAAT

1. Ruotsi
2. Saksa
3. Alankomaat
4. Viro
5. Yhdysvallat

Ruotsin osuus
tuonnista on
kasvanut noin 60
prosenttiin.

Lähde: Traficom

Suomessa kuluttajaneuvontaan tuli vuonna 2022 yhteensä noin 96 000 yhteydenottoa, joista 21,62 % koski ajoneuvoja. Ajoneuvot olivat suurin yksittäinen osa-alue ilmoitusten määrässä (Kilpailu- ja kuluttajavirasto). Sen sijaan ulkomaan autokauppaa koskevia valituksia on niin vähän, että tilastoja ei edes tuoda ilmi. Vuonna 2022 Euroopan kuluttajakeskus (Suomen toimipiste) sai yhteensä noin 3 160 uutta yhteydenottoa. Näistä 2 265 oli tiedusteluja Suomessa asuvilta kuluttajilta, jotka tyypillisesti koskivat lentomatkustajan oikeuksia viivästys- tai peruutustilanteissa sekä erilaisia verkko-ostamisen ongelmia. Yhteydenottoista 722 oli valituksia, jotka pääosin koskivat verkkokauppaa ja lentoyhtiöiden perumia lentoja. Valituksista 15 % koski viallista tuotetta, joka on suhteellisen laaja käsite Euroopan markkinoilla. (Euroopan kuluttajakeskus a.) Euroopan kuluttajakeskuksia on kaikissa EU-maissa, Norjassa ja Islannissa (Euroopan kuluttajakeskus e). Viimeisin tilasto on luotu vuonna 2014, joka koski valituksien määrää uusista- ja käytetyistä ajoneuvoista. Valituksien

määrä oli vain 2,1 prosenttia kokonaismäärästä. Valitukset on koottu kaikista jäsenvaltioista eli Suomen osuus ei ole tiedossa (ECC-Net Report 2015).

Todennäköisin syy valitusten määrän vähäisyyteen on se, että suurin osa ulkomailta ostetuista henkilöautoista on yritysten välisiä kauppia. Euroopan kuluttajakeskus käsittelee vain kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välistä autokauppaa (Euroopan kuluttajakeskus b). Arvion mukaan suomalaisella kuluttajalla on isompi kynnyks lähteä ajamaan valitusta eteenpäin ulkomaan riitalautakunnissa kuin Suomen kuluttajariitalautakunnissa. Suomessa autokauppaa koskevat yhteydenotot ovat kuitenkin suurin yksittäinen osa-alue valitusten määrässä (Kilpailu- ja kuluttajavirasto). Ulkomaan autokaupasta koskevia valituksia ei löydy vuoden 2014 jälkeen, joten todennäköisesti kuluttaja ennemmin korjaa auton itse kuin lähete valittamaan.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selkeyttää kuluttajalle elinkeinonharjoittajan virhevastuuta ulkomaan autokaupassa, jotta valituksen vieminen eteenpäin olisi mahdollisimman mutkaton. Lainsäädännöt eivät kuitenkaan eroa toisistaan paljoakaan, koska minimiehdot virhevastuusta, lainvalinnasta, oikeuspaikasta ja tavarantoimittajan virheellisyydestä ovat jokaisessa EU-valtiossa samat. Lain soveltamisessa on pieniä eroavaisuuksia. Tavarankauppadirektiivin tarkoituksena on turvata kuluttajan asemaa Euroopan unionin sisällä (EUR-Lex 2019/771).

1.2 Työn tavoite

Opinnäytetyön aiheena on virhevastuu ulkomaan autokaupassa. Työssä perehdytään tavarankauppadirektiivin muutoksiin sekä Euroopan kuluttajakeskuksen toimintaan Suomessa ja maihin, joista tuodaan henkilöautoja Suomeen. Teorian lisäksi opinnäytetyössä tarkastellaan Euroopan kuluttajakeskuksen ja vaihtoehtoisen kuluttajariitalautakunnan päätöksiä ulkomaan autokaupan virhetilanteiden ratkaisussa.

Tutkimuksen tavoitteena on selkeyttää kuluttajan asemaa ulkomaan autokaupassa. Tutkimuksessa perehdytään tarkasti tavarankauppadirektiivin muutoksiin. Työ on tarkoitettu yksityisille kuluttajille, jotka ostavat henkilöautoja ulkomailta. Työtä voi käyttää myös kaikki aiheesta kiinnostuneet.

1.3 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusta tarkastellaan lainopillisesta näkökulmasta eli oikeusdogmatiikka. Lainopillisessa tutkimuksessa tulkitaan voimassa olevaa oikeutta. Voimassa oleva oikeus eli laki on aina tulkittavissa eri oikeuslähteitä käyttämällä. Lainopin harjoittaja ei voi kuitenkaan toimia oikeudellisen tiedon tuottajana, jos näkökulma eroaa liikaa lain soveltajasta. Tavoitteena on selvittää, miten oikeus jakautuu ja toteutuu tavarankaupassa tällä hetkellä. (Pekka Nykänen, Miten lakia tulkitaan?)

Lainopin tehtävänä on tuottaa systemaattista ja johdonmukaista tietoa laintulkinnan tarpeisiin. Lainopin avulla vastataan kysymyksiin, jotka liittyvät todellisiin tilanteisiin. Systematisointi on tutkimuksen materiaalin järjestämistä mahdollisimman ristiriidattomaksi järjestelmäksi. Systematisoinnin avulla jäsennetään selkeästi olemassa oleva oikeus tutkimuskohteeseen. Etenkin tutkittaessa eri maiden lakeja monesta eri lähteestä systematisointi on tärkeää, ettei ristiriitoja synny. (Perusasioita oikeustieteestä, Helsingin yliopisto.)

Lainopin tarkoituksena on ymmärtää lakia ja tuoda sitä selkeästi esille. Tutkittava aihe itsessään on laaja, mutta riskit ristiriidalle ovat suuret. Saatavilla oleva tutkimusaineisto oli myös rajallista, koska aiempia teoksia aiheesta ei ole. Suomeen tuodaan vuosittain kymmeniä tuhansia henkilöautoja tietämättä mitään virhevastuusta, lainvalinnasta tai oikeuspaikasta. Tutkimusta varten valittiin kaksi maata tarkemmin tutkittavaksi, koska näistä maista tuodaan eniten henkilöautoja Suomeen (Kuva 1 & 2). Teoria osuuteen käytetään kansainvälistä lainsäädäntöä, Euroopan kuluttajakeskuksen ohjeita ja yritysoikeuden kirjallisuutta. Opinnäytetyössä tutkitaan myös esimerkkitapauksia, jotka on käsitelty vaihtoehtoisessa kuluttajariitalautakunnassa ja Euroopan kuluttajakeskuksessa. Esimerkkitapausten hakemisessa haastavuuden loi saksalaisten tapausten julkisuus. Saksassa ratkaistut tapaukset eivät ole julkisia.

1.4 Tutkimuskysymys

Opinnäytetyössä perehdytään pääosin kuluttajan asemaan ulkomaan autokaupassa, joten tutkimuskysymys määräytyy kuluttajan aseman mukaan. Lisäkysymyksiä avulla pystytään tukemaan päätutkimuskysymystä ja myös rajaamaan aihetta. Opinnäytetyön päätutkimuskysymys on:

- Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan virhevastuu, jos käytetty auto on virheellinen?

Päätutkimuskysymystä tukevia lisäkysymyksiä ovat:

- Mitä lainsäädäntöä tai lakia tulkitaan virhetilanteissa?
- Kuluttajan mahdollisuudet riitauttaa, kun käytetty auto on virheellinen?
- Oikeustapausten tulkinta?

Aihe on rajattu koskemaan vain kuluttajaa eli ostajaa, koska henkilöautoa tuodessa ulkomailta Suomeen, olemme vain ostajia. Opinnäytetyö on rajattu tarkastelemaan vain **käytetyn auton** kaupan virhetilanteita. Uusien autojen jättäminen tutkimuksen ulkopuolelle selittyy sillä, että tutkittava aineisto on vähäistä.

1.5 Aineiston keruu

Aineistoa hankitaan Euroopan kuluttajakeskukselta, jotta saadaan varmasti ajallaan olevia lähteitä. Aineisto kerätään hyödyntäen kuluttajakeskuksen lähteitä, ja olemassa olevasta uudistuneesta tavarankauppadirektiivistä. Kirjallisuudesta saadaan myös teoriaa lähteiden tueksi. Lisäksi aineisto muodostuu käsitellyistä oikeustapauksista niin kuluttajakeskuksen kuin eri maiden ADR-toimielimien oikeustapauksista.

Käytetyn auton kaupan tutkimuksia Suomessa on tehty paljon, mutta ulkomaan autokaupaan pohjautuvat tutkimukset ovat olleet vähissä. Etenkin virhevastuusta ulkomaan autokaupassa ei ole ennen käsitelty tutkittavassa muodossa. Tässä tutkimuksessa juuri käsitellään kuluttajan eli ostajan asemaa ulkomaan autokaupassa, joten tämä opinnäytetyö selkeyttää aiheesta kiinnostuneiden käsitystä.

Sivumäärällisesti työ on lyhyt, vaikka itse aihe on laaja. Lähteiden määrä kuitenkin näyttää sen, että tieto ei löydy ainoastaan yhdestä lähteestä. Esimerkiksi Saksassa ei ole omaa kuluttajansuojalakia, vaan kuluttajansuojalaki on sisällytetty Saksan siviililakiin. Lisäksi saksalaisia ja ruotsalaisia lakeja on todella paljon, ja suurin osa sijaitsee eri sivustoilla. Vertaamalla Suomesta saatavaan aineistoon, missä kaikki lait löytyvät Finlex:stä. Ulkomaisessa autokaupassa suomalaisten kuluttajien valitusten määrä on todella vähäistä, koska saatavilla oleva tieto on hajanaista ja levällään. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on avata suomalaisille kuluttajille ulkomaista autokauppaa Saksassa ja Ruotsissa, jotta mm. riitauttaminen olisi helpompaa. Euroopan kuluttajakeskus on tässä roolissa avain asemassa, ja kuluttajakeskukselta saadut vastaukset ovat nopeita ja asiallisia. Tietoa voisi kuitenkin jakaa enemmänkin suomalaisten kuluttajien saataville ja tuoda muutamia esimerkkitapauksia julkiseksi. Esimerkkitapausten pohjalta kuluttajan on helpompi lähteä ajamaan eteenpäin riita-asiaansa.

Aihe on rajattu koskemaan vain kuluttajaa eli ostajaa, koska henkilöautoa tuodessa ulkomailta Suomeen, olemme vain ostajia. Opinnäytetyö on rajattu tarkastelemaan vain **käytetyn auton** kaupan virhetilanteita. Uusien autojen jättäminen tutkimuksen ulkopuolelle selittyy sillä, että tutkittava aineisto on vähäistä. Pääsääntöisesti suomalaiset kuluttajat hakevat ulkomailta käytetyn auton.

2 Tavarankauppadirektiivi

2.1 Tavarankauppadirektiivi (EU) 2019/771

Tämä direktiivi muutti aiemman asetuksen (EU) 2017/2394 ja direktiivin 2009/22/EY sekä kumosi direktiivi 1999/44/EY. Tavarankauppadirektiivin tavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden toimintaa Euroopan unionin sisällä ja vahvistamaan kuluttajansuojaa yhteisillä säännöillä, jotka koskevat erityisesti sääntöjä tavarankäytön sopimuksen mukaisuudesta. Direktiivi toi tiukemmat säännöt oikeussuojakeinoihin, mikäli tavara ei ole sopimuksen mukainen. Direktiivin soveltaminen aloitettiin 1.1.2022 alkaen jokaisessa jäsenmaassa. (Eur-Lex a.) Ennen lain voimaantuloa koskeviin sopimuksiin sovelletaan kuitenkin aikaisempia virhesäännöksiä (Kilpailu- ja kuluttajavirasto). Suomessa direktiivi toi muutoksia Kuluttajansuojalakiin. Direktiivin soveltamisessa on joustamisvaraa, mutta jokaiseen kohtaan on annettu vähimmäisvaatimus. Jäsenmaiden oma lainsäädäntö voi suojella kuluttajaa paremmin kuin itse direktiivi edellyttää, mutta ei heikommin. Joltain osin Suomen lainsäädäntö suojaa kuluttajaa direktiiviä paremmin. Direktiiviä sovelletaan vain, jos myyjänä on autoliike ja ostajana yksityishenkilö. Direktiivi ei ole voimassa yritysten välisissä kaupoissa, eikä kahden yksityishenkilön välisissä kaupoissa. (Euroopan kuluttajakeskus b.) Lisäksi direktiiviä ei sovelleta käytettyihin autoihin, jotka myydään eteenpäin pakkohuutokaupalla (3 §). Huutokauppaan sovelletaan kauppalain säännöksiä myyjän virhevastuusta (Minilex a).

Direktiivissä tarkoitetaan tavaralla irtainta esinettä, joka tässä opinnäytetyössä tarkoittaa henkilöautoa. Tavara on myyntisopimuksen mukainen, mikäli tavarahan soveltuvat ehdot täyttyvät 6 §:n mukaisesti:

- tavarankuvaus, laatu ja toimivuus vastaavat myyntisopimuksen määräyksiä
- soveltuu käyttötarkoitukseen, johon ostaja sitä tarvitsee ja erityisesti viimeistään kauppasopimuksen teko hetkellä on saattanut myyjän tietoon, jonka myyjä on hyväksynyt
- mukana toimitetaan kaikki lisävarusteet myyntisopimuksessa määrättyllä tavalla

Myyntisopimuksen sopimuksenmukaisuutta koskevien vaatimusten lisäksi tavarahan on oltava seuraavien vaatimusten mukaisia (7 §):

- tavarahan on sovellettava käyttötarkoituksiin, joihin tavaraa yleensä käytetään

- tavarahan on vastattava laadultaan ja kuvaukseltaan mallia, jonka myyjä on asettanut kuluttajan saataville ennen sopimuksen tekohetkeä
- tavarahan on pidettävä sisällään lisätarvikkeet ja pakkaukset, mitä ostaja voi kohtuudella odottaa saavansa (varoituskolmio on pakollinen kaikkialla paitsi Englannissa, Irlannissa ja Kyproksella, joten kuluttajalla on oikeus vaatia varoituskolmiota, jos ostaa auton esimerkiksi Saksasta (Neste))
- tavarahan on vastattava laatuun, toimivuuteen ja turvallisuuteen liittyvien ominaisuuksien mukaisesti, joita samantlaisilla tavaroilla yleensä on ja joita ostaja voi odottaa olevan
- tavarahan on oltava kestävyydeltään vastaava kuin samantyyppiset tavarat yleensä ja vastaava, jota kuluttaja voi odottaa ottaen huomioon tavarahan luonteen ja hinnan (32 §)

Lisäksi tavarahan sopimuksenmukaisuutta arvioidessa myyjä on vastuussa myytävän tavarahan säännöllisestä tarkastuksesta tai auton suodattimien vaihdosta myyntisopimusta tehtäessä. Mikäli kuluttaja on hyväksynyt edellä mainitut kohdat myyntisopimusta tehtäessä, tavarahan ei katsota edellä mainituissa kohdissa tarkoitettujen sopimuksenmukaisuutta koskevien vaatimusten vastaiseksi.

Mikäli tavarassa ilmenee virhe yhden vuoden kuluessa toimitusajankohdasta ja toisin ei osoiteta, katsotaan virheen olleen tavarassa jo toimitusajankohtana (11 § 1).

2.2 Myyjän virhevastuu

Myyjän vastuu virheistä kuluttajalle on määrätty toimitusajankohdan mukaisesti, joka ilmenee kahden vuoden kuluessa toimitusajankohdasta (10 § 1). Jäsenvaltiot voivat asettaa pidempiä aikoja kuin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika (10 § 3). Direktiivi asettaa kohtiin minimirajan, jota tulee noudattaa, mutta jokaisessa kohdassa on maakohtaisia eroja rajoista (Eur-Lex a). Suomessa myyjän virhevastuu määräytyy tavaroiden oletetun elinkaaren perusteella, mutta määräaika on vähintään kaksi vuotta (Euroopan kuluttajakeskus c). Käytettyjen tavaroiden osalta myyjä ja kuluttaja voivat sopia sopimusehdoista, joissa vastuu aika on lyhyempi kuin 1 kohdassa tarkoitettut määräajat. Määräaika ei saa kuitenkaan olla lyhyempi kuin yksi vuosi (10 § 6).

Uusi direktiivi pidensi myös määräaika, jos tavarassa ilmenee virhe yhden vuoden kuluessa tavarahan toimitusajankohdasta. Tällöin virheen katsotaan olleen olemassa jo tavarahan

toimitusajankohtana, ellei toisin todisteta. Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa yhden vuoden ajanjakson tai tiukentaa lainsäädäntöään ottamalla käyttöön kahden vuoden ajanjakson, joka alkaa tavaran toimitusajankohdasta (11 §). Suomessa määräaika pitene kuudesta kuukaudesta vuoden mittaiseksi. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta, joiden mukaan ostajan on ilmoitettava myyjälle virheestä määräajassa, joka on vähintään kaksi kuukautta siitä, kun ostaja virheen havaitsi (12 §).

2.3 Oikeussuojakeinot (13 §)

Tavarassa ollessa virhe, kuluttajalla on oikeus saattaa tavara sopimuksen mukaiseksi, tai saada kauppahinnasta alennus tai viimeisessä tapauksessa purkaa kauppasopimus. Saattamalla tavara sopimuksen mukaiseksi ostaja voi valita joko tavaran korjaamisen tai vaihtamisen, paitsi jos oikeussuojakeino aiheuttaisi myyjälle kohtuuttomia kustannuksia tai oikeussuojakeino olisi mahdoton toteuttaa, jos otetaan huomioon tavaran arvo siinä tapauksessa, jos virhettä ei olisi. Lisäksi oikeussuojakeinoissa otetaan huomioon tavaran virheen merkittävyys, ja voitaisiinko oikeussuojakeino toteuttaa aiheuttamatta kuluttajalle merkittävää haittaa. Myyjällä on oikeus kieltäytyä saattamasta tavaraa sopimuksen mukaiseksi, jos myyjälle aiheutuisi kohtuuttomia kustannuksia tavaran korjauksesta tai vaihtamisesta. Ostajalla on kuitenkin oikeus oikeasuhteiseen hinnanalennukseen, mikäli hinnanalennus on suhteessa yhtä suuri kuin menetetty tavaran arvo, jos tavara olisi sopimuksen mukainen. Ostajalla on oikeus myyntisopimuksen purkamiseen, jos:

- myyjä on kieltäytynyt saattamasta tavaraa sopimuksen mukaiseksi joko vaihtamalla tai korjaamalla tavara
- virhe ilmenee yhden epäonnistuneen oikaisuyrityksen jälkeen
- virhe on niin vakava, että ostajalla on oikeus välittömään hinnanalennukseen tai kauppasopimuksen purkamiseen
- myyjä on ilmoittanut, että ei aio saattaa tavaraa sopimuksen mukaiseksi kohtuullisessa ajassa tai aiheuttaa ostajalle merkittävää haittaa

Ostajalla ei ole kuitenkaan oikeutta purkaa kauppasopimusta, mikäli virhe on vähäinen. Myyjällä on todistustaakka, joten myyjän on todistettava virheen vähäisyys. Myyjän jättäessä täyttämättä direktiivin mukaiset velvollisuutensa, ostajalla on oikeus pidättäytyä maksamasta kauppahinnasta jäljellä olevaa osaa. Jäsenvaltioilla on oikeus määrittää ehdot ja yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaisesti ostajalla on oikeus pidättäytyä maksamasta kauppahintaa (13 §). Pidätettävän summan tulee olla tasapuolisessa suhteessa virheen

merkitykseen eli virheen tulee olla merkittävä. Vähäisen virheen takia ei voi jättää kauppasummaa maksamatta. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto.) Suomessa ostaja ei saa pidättää rahamäärää, joka ylittää vaatimukset, joihin hänellä on virheen perusteella oikeus (KSL 5:17 §). Jäsenvaltioilla on oikeus erikseen säätää ehdot, edistääkö kuluttaja virheen syntymistä, tai onko ostajalla oikeus oikeussuojakeinoihin ja missä määrin.

Saksan siviililain (BGB) 437 §:n mukaan ostaja voi vaatia myöhempää suoritusta 439 §:n mukaisesti, mikäli käytetty auto on virheellinen (BGB 8:437 §). Oman harkinnan mukaan ostaja voi vaatia virheen poistamista tai virheettömän tavaran toimittamista myöhempänä suorituksena. Myyjä vastaa myöhemmän suorituksen kustannuksista (BGB 8:439).

2.4 Korjaus tai vaihtaminen (14 §)

Tavaran korjaaminen tai vaihtaminen on toteutettava

- maksutta
- kohtuullisessa ajassa
- aiheuttamatta merkittävää haittaa ostajalle, kun ostaja hankki tavaran

Ostajan on asetettava tavara myyjän saataville, mikäli virhe oikaistaan korjaamalla tai vaihdetaan toiseen. Tavaran vaihtuessa toiseen, myyjän on otettava tavara takaisin omalla kustannuksellaan. Ostajalla ei ole velvollisuutta maksaa vaihdetusta tavarasta tapahtunutta arvonalentumista kilometrien muodossa, koska tämä on tavaran normaalia käyttöä.

Elinkeinonharjoittajat eivät ole kuitenkaan vastuussa kaikista vioista, mitä autosta löytyy. Normaaleja kuluvia osia käytetyissä autoissa on paljon: jarrut, suodattimet, akku ja laakerit. Myyjäliikkeet vastaavat vain merkittävistä puitteista: auton käyttämiseen liittyvät merkittävät osat eivät toimi, kolarihistoria, peukaloitu matkamittari ja rakenteellinen virhe. Matkamittarin peukalointi etenkin Saksassa on ollut yleistä, mutta luotettavia tutkimuksia 2020 jälkeen ei löydy. Ostajalle matkamittarin peukaloinnin löytyminen on hyvä asia, koska mittarin väärentäminen on purkuperuste. Todennäköisempää on, että myyjäliikkeet purkavat kaupan ilman kallista oikeudenkäyntiä kuin lähtevät taistelemaan ostajaa vastaan, mikäli kyseessä on matkamittarin peukalointi. (Autoliitto.)

Ensisijaisesti käytetyn auton virheet aloitetaan korjaamalla ongelma. Mikäli virheen aiheuttanut tekninen vika ei ole korjattavissa, siirrytään hinnanalennukseen tai viimeisessä tilanteessa kaupan purkamiseen. Korjaaminen tai vaihtaminen on myyjälle ja ostajalle mutkattomin vaihtoehto. Myyjän on suoritettava korjaus kohtuullisessa ajassa, eikä korjaus saa

aiheuttaa ostajalle huomattavaa haittaa. Mikäli virhettä ei pystytä korjaamaan kohtuullisin kustannuksin, auto voidaan vaihtaa kokonaan toiseen. (Minilex b.)

2.5 Sopimuksen purkaminen (16 §)

Ostajalla on oikeus käyttää oikeuttaan purkaa myyntisopimus, mikäli ilmoittaa siitä myyjälle. Ostajan purkaessa kauppasopimus kokonaan, ostajan on palautettava tavara myyjälle myyjän kustannuksella, ja myyjän on palautettava kuluttajalle hänen maksama kauppahinta vastaanotettuaan tavarat.

Jäsenvaltiot määrittelevät palauttamista ja takaisinmaksua koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Suomessa ostajalla on oikeus vaatia kaupan purkamista, mikäli virhe on luonteeltaan niin vakava, ettei oikaisemisella saa merkittävää hyötyä.

Saksassa sopimuksen purkaminen tulee täytäntöön, kun käytetyn auton korjaaminen osoittautuu mahdottomaksi tai korjaaminen epäonnistuu useiden yritysten jälkeen. Mikäli käytetty auto on aiheuttanut kuluttajalle vahinkoa, kuluttajalla on oikeus vaatia korvausta sekä aineettomista että aineellisista menetyksistä. (ICLG.)

2.6 Kaupallinen takuu (17 §)

Mahdollisesti erillisestä maksusta myyjä tai valmistaja voivat tarjota kaupallista lisätakuuta, jonka ehdot selitetään kauppakirjassa. Valmistajan kaupallisen takuun ehdot voivat olla ostajan kannalta suotuisemmat verrattuna lakisääteiseen takuun. Kaupallinen takuu antaa lisäsuojaa, mutta kaupallinen takuu ei korvaa laillista takuuta. Laillisen takuun pituus käytetyissä ajoneuvoissa on vähintään vuosi. Uusissa autoissa laillinen takuu on vähintään kahden vuoden pituinen. (Your Europe.)

Kaupallinen takuu sitoo takuun antajaa niiden ehtojen mukaisesti, jotka takuutodistuksessa on esitetty. Tuottaja on vastuussa kestävyystakuusta suoraan kuluttajalle tavarat korjaamisesta tai vaihtamisesta koko kaupallisen kestävyystakuun voimassaoloajan. Kaupallista takuuta koskeva todistus on toimitettava kuluttajalle viimeistään tavarat luovutushetkellä. Todistus on laadittava selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä. Todistuksessa on esitettävä:

- lakisääteinen oikeus saada virhe korjatuksi maksutta, jos tavarassa on virhe
- jos tavarassa on virhe, kaupallinen takuu ei vaikuta oikeussuojakeinoihin

- takuun antajan nimi ja osoite
- menettely, jota kuluttajan on noudatettava takuun käyttämiseksi
- tavara, jota takuu koskee
- takuun ehdot

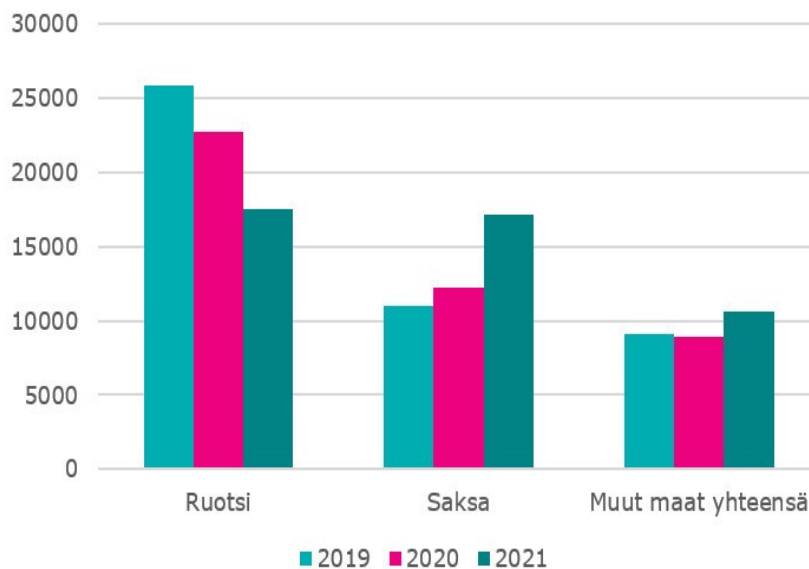
Näiden ehtojen noudattamatta jättäminen ei vaikuta takuun antajan sitovuuteen kaupallisen takuun kohdalla. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus antaa tämän artiklan lisäksi sääntöjä, joita ei säädetä tässä. Esimerkiksi jäsenvaltioilla on oikeus päättää kieli, millä todistus asetetaan kuluttajan saataville. (Eur-Lex a.)

Euroopan unionin lainsäädännön mukaan takuusta vastaavat kaikki valmistajan jälleenmyyjäverkostoon kuuluvat jälleenmyyjät. Suomalaisen kuluttajan ei tarvitse matkustaa EU-maahan, mistä auto on ostettu, jos kuluttaja haluaa korjauttaa valmistusvian tai hakea siitä hyvitystä. Valmistusvian korjauttaminen tai hyvityksen hakeminen onnistuu kyseisen automerkin jälleenmyyjällä omalla kotipaikkakunnalla tai Suomessa ylipäätänsä. (Your Europe.)

3 Myyjän vastuu ja kuluttajan oikeudet

3.1 Yleistä

Suomeen tuotiin vuonna 2021 yli 45 000 käytettyä henkilöautoa. Saksan osuus tästä oli noin 17 000 käytettyä henkilöautoa ja Ruotsin osuus noin 18 000 käytettyä henkilöautoa (Traficom, Kuva 2). Saksa on runsaan tarjonnan kautta ostajan unelma, mutta suureen tarjontaan sisältyy monenlaisia autokauppiaita ja ajoneuvoja. Vieraasta maasta auton ostaminen on riskialtista, jos ei tiedä yleisimpiä ongelmakohtia. Vieraskieli myyntisopimuksessa tuo myös ongelmia. Saksassa ei ole harvinaista, että myyjäliikkeet yrittävät kiertää virhevastuutaan merkitsemällä ostajan nimen eteen Autohändler, joka vastaa elinkeinoharjoittajaa. Tavarankauppadirektiivin oleellisin tarkoitus oli, että lainsäädäntöä sovelletaan vain elinkeinoharjoittajan ja kuluttajan väliseen kauppaan. (Euroopan kuluttajakeskus b.)

Lähde: Traficom

3.1.1 Autoliike

Ostamalla auton autoliikkeestä, myyjäyritys on vastuussa, että auto on minimissään EU-direktiivin mukainen. Maiden kohdalla on eroja, ja sovellettava lainsäädäntö saattaa olla minimitasoa parempi. Lainsäädäntö ei voi kuitenkaan olla minimitasoa heikompi, koska direktiivi määrää jäsenmaita käyttämään vähintään minimitason lainsäädäntöä. Saksassa

myyjän virhevastuu on rajattu kahteen vuoteen ja käytettyjen autojen kohdalla vastuu on rajattavissa sopimusehdoin vuoteen. (Euroopan kuluttajakeskus d.) Virheen ilmetessä yhden vuoden kuluessa käytetyn auton toimitusajankohdasta, virheen katsotaan olleen auton toimitusajankohtana, jollei toisin osoiteta (Tavarankauppadirektiivi 11 § 1). Huomattuaan virheen kuluttaja on vastuussa virheen ilmoittamisesta määräajassa, joka on vähintään kaksi kuukautta virheen havaitsemisesta (Tavarankauppadirektiivi 12 §).

Ruotsin kuluttajasuojalain mukaan Ruotsissa myyjän virhevastuu on rajattu kolmeen vuoteen (Konsumentköplag 4:14 §). Käytetyn auton kohdalla myyjän virhevastuu on myös kolme vuotta. Ruotsissa ei siis voi rajata virhevastuuta vuoteen kuten Saksassa. Huomionarvoista on kuitenkin se, että kaikki autoon ilmaantuvat viat eivät ole myyjän vastuulla, koska autoissa on myös kuluvia osia. Myyjän virhevastuun arviointiin vaikuttavat ajoneuvon ikä, kunto ja muut ominaisuudet. Myyjän vastuulla on osoittaa, oliko autossa mahdollisesti virhe jo auton myyntihetkellä, jos autossa ilmenee virhe vuoden sisään ostohetkestä (Tavarankauppadirektiivi 11 § 1). Tämän jälkeen vastuu siirtyy kuluttajan todistettavaksi (Euroopan kuluttajakeskus d). Kuluttajalla on oikeus ilmoittaa virheestä myyjälle määräajassa, joka on vähintään kaksi kuukautta virheen havaitsemisesta. (Tavarankauppadirektiivi 12 §).

3.1.2 Valtuutettu jälleenmyyjä

Valtuutetulta jälleenmyyjältä ostaminen on suotavampaa kuin yksityiseltä johtuen virheistä ja virheiden oikaisusta. Kuluttajan edunmukaista ristiriitatilanteissa on se, että jälleenmyyjä kuuluu yhdistykseen. Saksassa Deutsches Kraftfahrzeugegewerben - yhdistyksen jäsenyritykset ovat pääosin sitoutuneet tuomioistuimen ulkopuolisiin riitojenratkaisujärjestelmiin. Ruotsissa samaa asiaa ajaa Motorbranchens Riksförbund, jonka jäsenet noudattavat lainsäädäntöä ja Ruotsin kuluttajariitalautakunnan ratkaisuja. Lähtökohtaisesti sekä Saksassa että Ruotsissa ei kannata käydä kauppaa, mikäli yritys ei kuulu yhdistykseen, koska yritys ei tällöin välttämättä noudata lainsäädäntöä. Ruotsin jäsenyritykset voi tarkistuttaa MRF:n verkkosivuilta. Jäsenyritykset ovat samalla hyväksyneet MRF:n ehdot, jonka mukaan elinkeinoharjoittajien tulisi aina luoda tavarankuvaus eli varudeklaration. (Euroopan kuluttajakeskus d.)

3.1.3 Ammattimainen välittäjä

Ammattimaisen välittäjän vastuu riippuu siitä, minkä maan laki tulee sovellettavaksi. Välittäjän vastuu saattaa olla laajempi kuin oman tehtävän hoitaminen huolellisesti ja sopimuksen mukaisesti. Vastuu saattaa olla yhtä laaja kuin myyjällä. Suomalaisen välittäjän markkinoidessa palvelujaan Suomessa ja laatii sopimuksen myyjänä olevan saksalaisen yksityishenkilön edustajana, vastaa välittäjä silloin Suomen kuluttajasuojalain mukaan kuin

myyjä. Välittäjä vapautuu myyjän vastuusta vain, jos hän kertoo olevansa vain välittäjä, tai todistaa, että kaupasta kantaa vastuun vain myyjä, tai toimii toisen elinkeinoharjoittajan edustajana.

Välittäjä vastaa toimeksiantosopimuksen mukaisesti, jos kuluttaja antaa toimeksiannon välittäjälle hakea auto suomalaisen ostajan lukuun. Jos ostajan toimeksianto on määrätä suomalaisen välittäjän ostamaan auto Saksasta tai Ruotsista ensin itselleen eli välittäjälle, asiassa sovelletaan tällöin Suomen kuluttajansuojalain lainsäädäntöä myyjän virhevastuusta, koska välittäjä on todellisuudessa myyjä. Tärkeää on olla huolellinen laatiessaan toimeksiantoa. Antamalle välittäjälle toimeksiannon hakea auto vieraasta maasta, on hyvä tehdä kirjallinen sopimus. Sopimukseen yksilöidään tarkasti toimeksianton sisältö, ehdot, ja ominaisuudet, jotka etsittävän auton on täytettävä. (Euroopan kuluttajakeskus d.)

3.1.4 Yksityishenkilö

Kuluttajansuojalainsäädäntöä ei sovelleta kahden yksityishenkilön tai kahden yrittäjän väliin autokauppoihin. Lisäksi kuluttajaviranomaiset eivät auta riitojen selvittelyssä. Etenkin Saksassa on oltava tarkkana kauppasopimusten kanssa, koska kauppasopimus on mahdollisesti laadittu kahden yrittäjän väliseksi kaupaksi. Kahden elinkeinoharjoittajan välistä sopimussuhdetta ilmaistaan yleensä sanalla Händlergeschäft, mikä tarkoittaa jälleenmyyjää. On kuitenkin huomioitava, että ostaessa auton Saksasta itsenäiseltä ammatinharjoittajalta, joka on käyttänyt autoa ammattinsa harjoittamiseen, on hän Saksan lainsäädännön mukaan yrittäjä. Tällöin autokauppaan sovelletaan Saksan kuluttajansuojalainsäädäntöä. (Euroopan kuluttajakeskus d.)

3.1.5 Etämyynti

Etämyynnillä tarkoitetaan myyntisopimusta, joka tehdään ilman, että asianosaiset ovat yhtä aikaa läsnä (KSL 6:7 §). Verkon kautta ostettaessa autoa, ostajaa suojaa direktiivi kuluttajan oikeuksista 2011/83/EU. Käytetyn auton ostaminen itsessään on riskialtista jo Suomessa, mutta ulkomailta etämyynnin kautta ostaminen on erittäin riskialtista (Euroopan kuluttajakeskus).

Ennen etämyyntisopimuksen tekemistä kuluttajalle on annettava seuraavat tiedot (KSL 6:9 §):

- käytetyn auton pääominaisuudet
- elinkeinoharjoittajan nimi

- elinkeinonharjoittajan maantieteellinen osoite yrityksen sijoittautumisvalti-
ossa
- elinkeinonharjoittajan puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä tieto kulut-
tajalle nopeasta ja tehokkaasta viestintäkeinosta
- elinkeinonharjoittajan toimipaikan maantieteellinen osoite, jonne kulutta-
jan on mahdollista toimittaa valitus
- käytetyn auton kokonaishinta veroineen
- käytetyn auton kokonaishintaan sisällyttämättömät toimituskulut
- puhelimen käyttämisestä sopimuksen tekemisessä syntyvät kulut
(EU/ETA)
- maksua, toimitusta ja muuta sopimuksen täyttämistä koskevat ehdot
- peruuttamisoikeuden tiedot
- mikäli kuluttaja peruuttaa sopimuksen, kuluttajan on oltava tietoinen käy-
tetyt auton palauttamiskustannuksista, sekä tietoinen palauttamiskustan-
nusten määrästä
- yleiset tiedot peruuttamisoikeuden käyttämisestä (palvelun suorittaminen
ennen peruuttamisajan päättymistä KSL 6:15 § ja kustannukset KSL 6:19
§)
- tieto peruuttamisoikeuden puuttumisesta tai peruuttamisoikeuden menet-
tämisestä
- maininta tavaroiden lakisääteisestä virhevastuusta, takuusta ja käytän-
nesääntöjen olemassaolosta
- tieto mahdollisuudesta saattaa riita elimen käsiteltäväksi (ulkomaan auto-
kaupassa ensisijaisesti aluksi Euroopan kuluttajakeskus)

Verkossa toimivalla markkinapaikan tarjoajalla on tiedonantovelvollisuus kuluttajalle, mikäli sopimus tehdään verkossa. Markkinapaikan tarjoajan on ilmoitettava kuluttajalle selvällä ja ymmärrettävällä kielellä seuraavat tiedot (KSL 6:9a §):

- velvollisuus pitää saatavilla tietoa hakukyselyn tuloksien keskeisistä muut-
tujista

- tieto kuluttajalle kulutushyödykkeitä tarjoavasta kolmannelta tahosta (elinkeinonharjoittaja vai muu taho)
- sopimuksen velvoitteet kulutushyödykkeiden tarjoavan kolmannen tahon ja verkossa toimivan markkinapaikan tarjoajan välillä

Etämyynnissä 9 §:ssä tarkoitetut kohdat sekä peruuttamisloma ja lomakkeen ohje on annettava tai asetettava kuluttajan saataville selkeästi ja ymmärrettävästi (KSL 6:12 §).

EU – jäsenmaissa on peruuttamisoikeus koskien etäsopimus kauppoja. Peruuttamisoikeus on 14 päivää (ICLG). Mikäli elinkeinonharjoittaja on laiminlyönyt peruuttamisoikeutta koskevien ehtojen toimittamista kuluttajalle (KSL 6:9 §), peruuttamisaika päättyy 12 kuukauden kuluttua määräajan päättymisestä (KSL 6:14 §).

Kuluttajan on palautettava vastaanottamansa käytetty auto viimeistään 14 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen tekemisestä, mikäli kuluttaja on siis päättänyt peruuttaa etämyyntisopimuksen. Elinkeinonharjoittaja voi myös sitoutua noutamaan auton itse, mutta ulkomaan autokaupassa on epätodennäköistä. Kuluttajan on vastattava palautumisesta johtuneista kuluista, jollei elinkeinonharjoittaja ole sitoutunut vastaamaan kuluista. Vastaavasti elinkeinonharjoittaja on palautettava 14 päivän kuluessa peruuttamisilmoituksesta kuluttajalta saadut suoritukset lukuun ottamatta ylimääräisiä kustannuksia. (KSL 6:17 §.)

3.2 Lainvalinta

Kansainvälisten kuluttajasopimuksien lisääntyminen on kasvattanut riitojen määrää. Kansainvälisten kuluttajariitojen ratkaiseminen on hankalampaa kuin kansallisten riitojen. Kansainvälisissä kuluttajariidoissa joudutaan ensimmäiseksi ottamaan kantaa lainvalintakysymykseen, missä selvitetään, minkä valtion aineellisen oikeuden mukaan riitatilanne tulee ratkaista.

Rooma I -asetus (EY) N:o 593/2008 sääntelee Euroopan unionin sisällä kuluttajasopimuksiin sisältyviä lainvalintakysymyksiä. Asetus tuli voimaan vuonna 2009. Sopimusvelvoitteisiin sovellettavan lain (Rooma I) mukaan sovelletaan sen maan lakia, jossa kuluttajan asuinpaikka on, edellyttäen että elinkeinonharjoittaja harjoittaa liiketoimintaansa kuluttajan kotivaltiossa, tai suuntaa markkinointia kuluttajan millään tavalla kuluttajan kotivaltioon. (Eur-Lex c.)

Ongelma Rooma I -asetuksessa ja tavarankauppadirektiivissä on markkinoinnin määrittely, koska markkinoinnilla on iso vaikutus koskien lainvalintaa. Suomalainen kuluttaja tukeutuisi mielellään Suomen lainsäädäntöön, mikä olisi ulkomaiselle elinkeinonharjoittajalle katastrofi. Sekä tavarankauppadirektiivi että Rooma I -asetus eivät ota selkeästi kantaa,

minkä valtion lakia sovelletaan kansainvälisessä verkkokaupassa. Elinkeinoharjoittajat eivät välttämättä markkinoi kuluttajan kotivaltioon, mutta kuitenkin ylläpitävät verkkosivuja, joiden välityksellä ulkomaiset kuluttajat voivat hankkia tavaroita. Kansainvälisissä kuluttajariidoissa lainvalintaa koskevat kysymykset ratkaistaan tapauskohtaisesti, mikäli kyseessä on kansainvälinen verkkokauppa. (Yritysoikeus.)

3.3 Oikeuspaikka

Bryssel I -asetus (EU) N:o 1215/2012 sääntelee tuomioistuinten toimivaltaa kansainvälisissä kuluttajariidoissa. Asetus tuli voimaan vuonna 2015. Bryssel I -asetuksen mukaan kuluttajalla on oikeus haastaa elinkeinoharjoittaja kuluttajan asuinvaltion tuomioistuimeen, jos elinkeinoharjoittaja suuntaa markkinointia kuluttajan kotivaltioon tai harjoittaa liiketoimintaa kuluttajan asuinvaltiossa. Kuluttajaa vastaan nostettava kanne voidaan panna viireille ainoastaan kuluttajan kotivaltion tuomioistuimessa, mikäli ehto markkinoinnista – tai liiketoiminnan harjoittamisesta kuluttajan kotivaltiossa täyttyy. Oikeuspaikka on näissä tapauksissa pätevä, jos kanne kuluttajaa vastaan tai haaste elinkeinoharjoittajaa vastaan on tehty riidan syntymisen jälkeen tai kanne lisää kuluttajan valinnanmahdollisuuksia kanteen viireillepanon osalta. (Eur-Lex b.)

Kynnys viedä kansainvälinen kuluttajariita tuomioistuimen käsiteltäväksi on korkeammalla kuin kansallisessa kuluttajariidassa, koska oikeudenkäyntikulut ovat erittäin korkeat. Kuluttajan on palkattava kaksi lakimiestä, koska kansainvälisessä kuluttajariidassa on mukana yleensä kaksi osapuolta ja kaksi valtiota. Kuluttajan on kannattavampaa nostaa kanne elinkeinoharjoittajaa vastaan ainoastaan elinkeinoharjoittajan kotivaltiossa, vaikka Bryssel I -asetus mahdollistaisikin kanteen nostamisen kuluttajan omassa kotivaltiossa. Syynä on kanteen täytäntöönpano elinkeinoharjoittajan kotivaltiossa, koska käsittely toisessa valtiossa sisältää lähes aina oikeudellisen ja taloudellisen riskin. (Yritysoikeus.)

Ruotsissa tuomioistuimella on kaksi vaihtoehtoehtoa selvittää vieraan valtion lain sisältö, jota tuomioistuimen mielestä pitäisi soveltaa. Tuomioistuin selvittää sovellettavan lainsäädännön itse tai pyytää asianosaista hankkimaan tiedon. Tuomioistuin voi pyytää lainsäädännön sisällön oikeusministeriöltä. Tuomioistuimella on oltava aktiivisempi rooli riitatilanteissa, jotka vain tuomioistuin voi ratkaista. Tuomioistuin yleensä jättää lainsäädännön sisällön selvittämisen asianosaisille, mikäli tuomioistuin katsoo, että asianosaiset voivat sopia riita-asian keskenään.

Saksassa tuomioistuinten on sovellettava lainvalintaan kuuluvia säännöksiä omasta aloitteestaan. Kuitenkin siviiliprosessilain mukaan tuomioistuin voi käyttää omaa

harkintavaltaansa selvittää sovellettavan ulkomaisen lainsäädännön sisältö. Lainsäädännön sisällön määrittelemisen ei tarkoita ainoastaan ulkomaisen lainsäädännön tarkastelua. Tuomioistuimen on myös otettava huomioon lainsäädännön käsittely oikeustapauksissa ja tieteellisissä teksteissä. Tuomioistuimen on sovellettava ulkomaista lakia samalla tavalla kuin vieraassa maassa sijaitseva tuomioistuin soveltaa. Saksalaiset tuomioistuimet hankkivat ulkomaisen lainsäädännön sisällön kaikista saatavilla olevista lähteistä. Tuomioistuin voi myös pyytää asianosaisia hankkimaan ulkomaisen lainsäädännön sisällön. Asianosaisen hankkima sisältö ei sido tuomioistuinta millään tavalla eli tuomioistuin voi käyttää mitä tahansa tietolähteitä omasta aloitteestaan. (European Justice.)

3.4 Takuu

Takuu on pääosin maksuton myyjän antama lisäetu. Takuu parantaa kuluttajan asemaa verrattuna lakisääteisiin oikeuksiin. Takuu saattaa olla joissakin maissa maksullinen. Takuusta on syytä selvittää kattavuus, alueellinen ulottuvuus, voimassaoloaika ja takuukorjauksen suorittaja. Aiempi myyntiporras ei ota vastuuta korjauksista, jos he eivät ole myöntäneet autoon takuuta. (Euroopan kuluttajakeskus f.)

Saksassa kuluttajilla on oikeus takuuvaatimuksiin. Elinkeinoharjoittajaa voidaan vaatia korjaamaan tavaran virhe, tai vaihtamaan viallinen tavara. Ostohintaa voidaan alentaa tai myyntisopimus voidaan purkaa, jos toimenpiteet osoittautuvat mahdottomiksi tai epäonnistuvat yritysten jälkeen. Kuluttaja voi vaatia Saksan lainsäädännön mukaan korvausta sekä aineellisista että aineettomista menetyksistä, jos virheellinen tavara on aiheuttanut vahinkoa tai haittaa kuluttajalle. Kuluttajalla on lisäksi oikeus saada korvaus menetetyistä kuluista. (Consumer Protection Laws and Regulations Germany 2023.)

Ruotsin lainsäädännön mukaan elinkeinoharjoittaja, joka on sitoutunut takuun myöntämiseen, on velvollinen korjaamaan tavara, mikäli tavarassa on virhe. Lainsäädäntöä ei sovelleta, mikäli elinkeinoharjoittaja tuo ilmi, että tavaran viallisuus johtuu kuluttajasta. Syitä ovat:

- onnettomuus
- tavaran laiminlyönti
- kuluttajan vastuuttomuus tavaran käyttämisessä

Kuluttajalla on oikeus nostaa kanne takuun antajaa vastaan, jos takuun tuottaja on sitoutunut takaamaan tuotteen kestävyuden tietyksi ajankohdaksi. Kuluttajalla on aina oikeus

vaatia takuun tekijää korjaamaan virhe tai toimittamaan uusi tavara toimituksen mukaisesti. (Svensk författningssamling, Konsumentköplag.)

Euroopan unionin lainsäädännön mukaan takuusta vastaavat kaikki valmistajan jälleenmyyjäverkostoon kuuluvat jälleenmyyjät. Suomalaisen kuluttajan ei tarvitse matkustaa EU-maahan, mistä auto on ostettu, jos kuluttaja haluaa korjauttaa valmistusvian tai hakea siitä hyvitystä. Valmistusvian korjauttaminen tai hyvityksen hakeminen onnistuu kyseisen automerkin jälleenmyyjällä omalla kotipaikkakunnalla tai Suomessa ylipäätensä. (Your Europe.)

3.5 Reklamointi

Kuluttajan on ilmoitettava myyjälle virheestä määräajassa, joka on vähintään kaksi kuukautta virheen havaitsemisesta (Tavarankauppadirektiivi 12 §). Reklamointi on tehtävä myyjälle ja mahdolliselle välittäjälle. Reklamaatio laaditaan mieluiten kirjallisesti. Joissakin maissa reklamaation tekemiselle on asetettu aikaraja, jonka ylittäminen voi johtaa oikeudenmenetykseen. (Euroopan kuluttajakeskus c.)

Saksan lainsäädännön mukaan virhe, joka ilmenee tavarassa vuoden kuluessa kauppahetkestä, voidaan olettaa, että tuote oli virheellinen jo ostohetkellä (Consumer Protection Laws and Regulations Germany 2023). Saksasta ostetusta autosta oikeuden korvaukseen menettää lähes aina kokonaan, jos myyjälle ei ole annettu mahdollisuutta korjauttaa auto, tai asetettu korjaukselle aikarajaa, milloin korjaus on viimeistään suoritettava. Aikarajan jälkeen kuluttajalla on vasta oikeus korjauttaa auto itse ja vaatia myyjältä hinnanalennusta, jos elinkeinonharjoittaja on jättänyt vastaamatta reklamaatioon tai vaihtoehtoisesti kieltäytynyt korjauttamasta autoa. Myyjällä on myös oikeus korjauttaa auto omassa maassaan. (Euroopan kuluttajakeskus g.)

Ruotsissa kuluttaja voi vedota tavarán virheellisyyteen vain, jos kuluttaja ilmoittaa elinkeinonharjoittajalle kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun kuluttajan olisi pitänyt huomata virhe. Reklamaatio on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kuluttaja havaitsi virheen. Vaatimus vanhentuu, mikäli vaatimusta ei esitetä kahden kuukauden kuluessa. (Konsumentköplag 5:2 §.) Elinkeinoharjoittaja on velvollinen korjaamaan virhe tai vaihtamaan tavara toiseen (Konsumentköplag 5:4 §). Kuluttajalla on oikeus vaatia tavarán virheellisyydestä hinnanalennusta tai purkaa kauppa, jos elinkeinonharjoittaja on kieltäytynyt korjauttamasta tavaraa tai elinkeinonharjoittaja on jättäytynyt vastaamatta reklamaatioon. Kuluttaja ei voi peruuttaa kauppaa, jos elinkeinonharjoittaja osoittaa, että virhe on vähäinen. (Konsumentköplag 5:8 §.)

3.6 Riitauttaminen

Kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välille muodostuneita riitoja käsitellään yhä enemmän ja enemmän tuomioistuinten ulkopuolella. Tuomioistuinten ulkopuolella kuluttajariitoja käsittelevät ADR-elimet, joka tarkoittaa vaihtoehtoista riidanratkaisumenetelmää (Yritysoikeus). Vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä ovat tuomioistuinten ulkopuoliset elimet, kuten sovittelijat, välittäjät, välimiehet, kuluttaja-asiamiehet ja kuluttajalautakunnat. Verkkopohjainen riidanratkaisu menetelmä on myös vaihtoehto, mikäli kaupat on tehty etäkauppana. (Your Europe.) Yleisin vaihtoehto rajojen ylittävissä kuluttajakysymyksissä on suuntautua Euroopan kuluttajakeskuksen puoleen (Kilpailu- ja kuluttajavirasto).

3.6.1 Euroopan kuluttajakeskus

Jokaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa toimii vähintään yksi eurooppalainen kuluttajakeskus. Euroopan kuluttajakeskus auttaa ongelmatilanteissa ja kertoo kuluttajan oikeuksista, mikäli kuluttaja ostaa henkilöauton Suomen ulkopuolelta muista EU-maista, Norjasta, ja Islannista. (Euroopan komissio.) Keskukset selvittävät riitoihin liittyviä faktoja, ja ottaa tarvittaessa yhteyttä ulkomaisiin elinkeinonharjoittajiin sovintoratkaisun aikaansaamiseksi. Euroopan kuluttajakeskukset avustavat myös toisiaan kansainvälisten kuluttajariitojen selvittelyssä ja sovittelussa. Eri jäsenvaltioissa toimivat kuluttajakeskukset muodostavat European Consumer Centres -yhteistyöverkoston eli ECC-network.

Suomessa Euroopan kuluttajakeskus hoitaa tehtävää yhdessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa, joten tehtävät ovat lähes identtisesti samat kuin kuluttajaneuvojien tehtävät kansallisissa kuluttajariidoissa. Tavarankauppadirektiivi pakottaa jäsenvaltiot noudattamaan minimitasoa, joten tehtävät eivät suoranaisesti eroa toisistaan, on kyseessä sitten kansallinen tai kansainvälinen kuluttajanriita. (Yritysoikeus.) Euroopan kuluttajakeskuksessa asiointi on maksutonta kuluttajille.

Euroopan kuluttajakeskukselta on mahdollisuus saada käyttöön valitusmalli, joka toimii pohjana valitukselle ja valitus on helposti muokattavissa omiin tarpeisiin. Valitus eli reklamaatio elinkeinonharjoittajalle saa olla vapaamuotoinen, mutta muokkaus on omalla vastuulla.

3.6.2 Vaihtoehtoinen riidanratkaisu (ADR)

Vaihtoehtoisessa riidanratkaisumenettelyssä riidan ratkaisee tuomioistuimen ulkopuolinen, puolueeton riidanratkaisuelin. Vaihtoehtoisen riidanratkaisun etuja ovat prosessin nopeus,

edullisuus ja jouhevuus. Useimmissa tapauksissa menettely on maksutonta, ja kuluttaja ei tarvitse asiamiestä ajamaan omaa asiaansa.

ADR-järjestelmä on tehokas keino rajat ylittävissä riitatilanteissa. Kuluttaja ja elinkeinonharjoittaja yrittävät yleensä ensimmäiseksi ratkaista riitatilannetta keskenään, ja jos tämä ei tuota tulosta, Euroopan kuluttajakeskus yrittää ensiksi sovittaa erimielisyyttä. Jos sovittelu ei tuota tulosta, kuluttaja voi saattaa asian vireille vaihtoehtoisessa riidanratkaisuelimessä. Ulkomaan autokaupassa tämä ratkaisu on yleisin. ADR-elimeksi määräytyy useimmiten elinkeinonharjoittajan kotimaassa toimiva elin.

Verkkokaupassa riidanratkaisumenettely on ODR-foorumi. ODR tulee sanoista Online Dispute Resolution, joka tarkoittaa verkkovälitteistä riidanratkaisuforumia. Foorumissa käsitellään verkkokaupasta muodostuneita riitatilanteita, jossa kuluttaja ja elinkeinonharjoittaja voivat käyttää valmista verkkoalustapohjaa. ODR-alustan käyttö on maksutonta, mutta osa ADR-toimijoista voi periä käsittelymaksun. ODR-foorumi toimii siten, että kuluttaja saattaa vireille valituskaavakkeen. Elinkeinonharjoittaja saa tiedon valituksesta verkkovälitteisen riidanratkaisuelimen kautta. Ongelmana ODR-foorumin käytössä on alustan vapaaehtoisuus eli foorumin käyttö myyjälle on vapaaehtoista. Osapuolilla on 90 päivää aikaa saada sopimus aikaan, jonka jälkeen valituksen käsittely lopetetaan. Tänä aikana elinkeinonharjoittaja voi ehdottaa kuluttajalle riidanratkaisuelintä, jota käytetään riita-asian ratkaisussa. (Euroopan kuluttajakeskus h.)

Jokaisessa Euroopan valtiossa toimii useita ADR-elimia. Suomessa ADR-toimijat ovat kuluttajariitalautakunta, liikenne- ja potilasvahinkolautakunta sekä finanssialan sopimusperustainen asiakasorganisaatio. Suomen ADR-elinten antamat päätökset ovat suosituksia, joilla ei ole tuomion oikeusvaikutuksia. Muiden maiden elimet saattavat antaa oikeudellisesti sitovia ratkaisuja, jotka ovat rinnastettavissa tuomioistuinten antamiin päätöksiin. Jokaisella riidanratkaisuelimellä on omat sääntönsä ja menettelynsä. Menettelyt käydään yleensä ADR-toimijan virallisella kotikielellä. (Euroopan kuluttajakeskus h.)

3.6.3 Saksan riidanratkaisuelin

Außergerichtliche Streitbelegungsstelle für Verbraucher und Unternehmer (ev) on saksalainen kuluttajille ja yrityksille tarkoitettu tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisuelin. Riidanratkaisuelimen kohteisiin kuuluu käytetyn auton kauppa. Menettelyn etuina ovat hinta ja ajansäästö. Menettely on maksuton ja menettelyn kesto on säännöllisesti 90 päivää. Päätökset eivät ole sitovia, mutta usein yritykset noudattavat päätöksiä.

Riidanratkaisuelimen tehtävänä on toimia sovittelijana riitojen osapuolten välillä sovintoratkaisuun pääsemiseksi. Saksan valtion hyväksymä riidanratkaisuelin painottaa päätöksissään oikeudenmukaisuutta. Kaikki riidansovittelijat ovat päteviä hoitamaan tuomarin virkaa. (Streitbeilegungsstelle.)

Saksan riidanratkaisuelin soveltaa lakia kuluttajariitojen ratkaisemisesta eli VSBG. Lakia sovelletaan riitojen ratkaisemiseen riippumatta riidanratkaisumenettelystä. Riidat ratkaistaan tuomioistuimen ulkopuolella perustetussa kuluttajavälimieslautakunnassa tai virallisessa kuluttajavälimieslautakunnassa (VSBG 1:1 §).

3.6.4 Ruotsin riidanratkaisuelin

Allmänna reklamationsnämnden (ARN) on ruotsalainen kuluttajariitalautakunta, joka on vaihtoehtoinen riidanratkaisuelin. ARN käsittelee eri alojen kuluttajariitoja. Käytetyt – ja uudet henkilöautot kuuluvat vastuualueeseen. Lautakunnan pääasiallisena tehtävänä on tutkia puolueettomasti kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien välisiä kiistoja. Valituksissa sovelletaan ainoastaan Ruotsin lakia, ja valitus tulee jättää ruotsinkielisenä. Kuluttajan on ilmoitettava valitus lautakunnalle viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun kuluttaja ensimmäisen kerran on valittanut yritykselle. Lisäksi tavaran minimi arvo on oltava vähintään tuhat kruunua.

Lautakunta antaa ratkaisusuosituksia, kuinka riita tulisi ratkaista kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välillä. Ratkaisusuositukset eivät ole sitovia, mutta lähes kaikki yritykset noudattavat suosituksia. Tavallisesti käsittely kestää noin kuusi kuukautta. Käsittely on maksutonta. (Allmänna reklamationsnämnden.)

3.6.5 Valitusprosessi

Mikäli käytetty auto on virheellinen, kuluttajan on tehtävä valitus yritykselle eli reklamaatio mahdollisimman pian. Euroopan kuluttajakeskuksen sivuilla on valmiita valitusmalleja, mikäli kuluttaja ei tiedä, mistä valitus koostuu. Valitus laaditaan englanniksi. Ulkomaan auto-kaupan valituksessa tulee ilmoittaa seuraavat asiat:

- auton hankintapäivämäärä
- ongelmien kuvaus tarkasti
- päivämäärä, jolloin vika on havaittu
- miten on toimittu ongelmien ilmettyä

- ensisijaisesti käytetyn auton vika hyvitetään myyjän suorittamalla korjauksella, mutta kuluttajan on hyvä ilmoittaa oma vaatimus hyvityksestä
- päivämäärä, jolloin myyjän on viimeistään vastattava (odotusaika voi olla kuitenkin kaksi viikkoa)
- selkeä päivämäärä, mihin asti on kohtuudella järkevää odottaa myyjän korjausehdotusta
- kopio auton kauppakirjasta
- kopio maksukuitista
- jos on aiempia kirjeenvaihtoja myyjän kanssa
- kuvia vioista, jos on mahdollista
- korjaamon kustannusarvio korjaustarpeista ja viankuvauksesta, jos on hankittu

Jos myyjä ei vastaa reklamaatioon tai valitus ei etene, on kuluttajan syytä ottaa yhteyttä Euroopan kuluttajakeskukseen joko puhelimitse tai valituslomakkeella. Valituslomake on saatavilla Euroopan kuluttajakeskuksen sivuilta. Asiat otetaan käsiteltäväksi viiden arkipäivän kuluessa valituksen saapumisesta. Lisäksi usein tarvitaan lisäselvityksiä. Lisäselvitykset ulkomaan autokaupassa ovat maksukuitti ja myyjälle lähetetty reklamaatio ja siihen saatu vastaus, mikäli reklamaatioon on vastattu. Sovittelutapauksissa kokonaiskäsittelyn kesto on keskimäärin 3–4 kuukautta, mikäli elinkeinonharjoittaja tavoitetaan. Euroopan kuluttajakeskus tavoittelee ainoastaan sovintoratkaisua. Ainoastaan tuomioistuin voi tehdä osapuolia sitovia päätöksiä. Mikäli sovittelu ei tuota tulosta, Euroopan kuluttajakeskuksen asiantuntija kartoittaa kohdemaan käytettävissä olevaa vaihtoehtoisista riidanratkaisuelintä. Asiantuntija antaa ohjeet etenemiseen. Lisäksi asiantuntijalta voi tiedustella, onko perusteita tuomioistuinprosessin käynnistämiseksi.

Aikaisemmin mainitsin vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta. Vaihtoehtoinen riidanratkaisu ei ole ainoa riidanratkaisu menetelmä, jos riitatilanne ei ratkea. Euroopan alueelle on luotu kaksi tapaa selvittää rajat ylittävän kaupan riitatilanteet: eurooppalainen vähäisiä vaatimuksia koskeva menettely ja eurooppalainen maksamismääräysmenettely.

Rajat ylittävän kaupan kuluttajariidat eivät yleensä ole kannattavia vähäisen taloudellisen hyödyn vuoksi. Eurooppalaisen vähäisiä vaatimuksia koskevan menettelyn tarkoituksena on alentaa oikeudenkäynti kustannuksia ja yksinkertaisesti nopeuttaa oikeudenkäyntejä. Eurooppalaisen vähäisiä vaatimuksia koskevan menettelyn ainoana ehtona on vaatimuksen arvon enimmäissumma. Enimmäissumma on 5000 euroa ilman korkoja, kuluja ja

kustannuksia. Eurooppalainen vähäisiin vaatimuksiin sovellettava menettely aloitetaan toimittamalla valituslomake A toimivaltaiseen tuomioistuimeen. Toimivaltainen tuomioistuin määräytyy Bryssel I -asetuksen 17 §:n 1 c momentin mukaan. Tuomioistuimen toimivalta määräytyy, jos kuluttaja on tehnyt sopimuksen elinkeinonharjoittajan kanssa, joka harjoittaa toimintaansa siinä jäsenvaltiossa, jossa kuluttajalla on kotipaikka, tai joka millä tahansa keinoin suuntaa markkinointia kuluttajan kotivaltioon (1215/2012 17 §). Toisin sanoen Suomessa asuva ostaja voi käsitellä vähäisiä vaatimuksia koskevan menettelyn Helsingin kärjäoikeudessa, mikäli 1215/2012 17 § täyttyy joltain osin. Muussa tapauksessa menettelyyn sovelletaan elinkeinonharjoittajan kotivaltion lainsäädäntöä ja valituslomake on lähetettävä elinkeinonharjoittajan kotivaltion tuomioistuimeen.

Käsittelyn aloittaminen maksaa tuomioistuimen määrittämän käsittelymaksun verran, joka Suomessa on 86 euroa. Käsittelyn aloittaneella on oikeus vaatia oikeudenkäyntimaksu vastapuolelta. Oikeudenkäynnistä aiheutuu todennäköisesti muitakin kuluja, joita on mahdollista vaatia korvattavaksi. Hävinnyt osapuoli joutuu maksamaan molempien osapuolien oikeudenkäyntikulut. Mikäli myyjä on varaton, aiheutuu toiselle osapuolelle ainoastaan turhia kustannuksia, vaikka ratkaisu olisikin myönteinen kuluttajalle.

Toimivaltainen tuomioistuin toimittaa valituslomakkeesta kopion kohteelle eli yritykselle. Yrityksellä on 30 päivää aikaa vastata valitukseen. Yritys voi toimia seuraavasti:

- toteuttaa vaatimus
- määrittää sovintoehdotus
- riitauttaa vaatimus
- jättää vastaamatta

Mikäli elinkeinonharjoittaja jättää vastaamatta, tuomioistuin pyytää lisäselvitystä tai antaa ratkaisun. Tuomioistuimella on 30 päivää aikaa pyytää lisäselvitystä tai antaa asiassa ratkaisu. Muutoksenhaut käsitellään jäsenvaltioiden oikeudenkäyntimenettelyä koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Suomessa muutoksenhakua voi hakea hovioikeudelta.

Eurooppalainen maksamismääräysmenettely eroaa vähäisten vaatimusten menettelystä ainoastaan vaatimuksen arvon määrästä. Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn vaatimuksen arvolle ei ole asetettu ylärajaa. Maksamismääräysmenettelyä sovelletaan ainoastaan eräänntyneisiin riidattomiin rahamääräisiin vaatimuksiin rajat ylittävissä riita-asiassa. Oikeuspaikka määräytyy Bryssel I -asetuksen mukaan, kuten aikaisemmin todettiin. Menettelyn voi päättää koska tahansa, vaikka vaatimuksiin ei olisi suostuttu. Kustannukset oikeudenkäynnissä kasvavat suuremmiksi, jos vastapuoli kiistää vaatimuksen.

Tuomioistuin antaa päätöksen maksamismääräyksestä 30 päivän kuluessa hakemuksen tekemisestä. Vastapuolella on 30 päivän sisällä mahdollisuus vastustaa maksamismääräystä. Tanskaa lukuun ottamatta maksamismääräys on täytäntöönpanokelpoinen jokaisessa jäsenvaltiossa. Maksamismääräys asetetaan täytäntöön, kun määräys lähetetään elinkeinonharjoittajan jäsenvaltion täytäntöönpanoviranomaisille. (Euroopan kuluttajakeskus g.)

3.7 Yleisimmät ongelmatilanteet

Ulkomaan autokaupassa yleisimmät ongelmatilanteet koskevat lähinnä kauppasopimusta, jossa yritykset yrittävät kiertää lakisääteisen virhevastuun laatimalla sopimusmallin, jossa ostaja ja myyjä merkitään yksityishenkilöiksi tai yrittäjiksi. Tällöin virhetilanteissa ei sovelleta tavarankauppadirektiiviä, mikä vähentää myyjän virhevastuuta ja heikentää kuluttajan oikeuksia. Lisäksi saksalaiset myyjät saattavat merkitä ostajan nimen eteen jonkin elinkeinonharjoittajaa tarkoittavan ilmaisun kuten Autohändler eli autokauppias. Tämä on yleinen tapa kiertää lakisääteistä virhevastuuta.

Epärehälliset saksalaiset automyyjät saattavat yrittää kiertää virhevastuutaan eri ilmaisuilla. Bastlerfahrzeug, Schrottwagen ja zum Ausschachten -ilmaisuilla tarkoitetaan yleensä, että auto on sopiva vain varaosiksi. Myyjät yrittävät irtisanoutua virhevastuustaan, mikäli kauppasopimuksessa käytetään Ohne Garantie -ilmaisuja. Im Kundenauftrag -ilmaisu tarkoittaa, että autoliike myy auton jonkun toisen lukuun eli esimerkiksi välittäjälle. (Euroopan kuluttajakeskus i.)

3.8 Esimerkitapaukset

Esimerkitapauksina käytetään kolmea tapausta, joista kaksi on Euroopan kuluttajakeskuksen sovitteluja. Saksan esimerkissä sovelletaan Saksan lainsäädäntöä ja Ruotsin tapauksissa Ruotsin lainsäädäntöä. Euroopan kuluttajakeskuksen sovittelutapauksia ei löydy verkosta, joten sovittelut on hankittu yhteydenoton kautta. Kolmas tapaus on ratkaistu Ruotsin vaihtoehtoisessa riidanratkaisuelimessä. Kaikki tapaukset on tiivistetty lyhyeksi kokonaisuudeksi.

3.8.1 Euroopan kuluttajakeskuksen tapaukset

Valitus on vuodelta 2022, ja koskee ruotsalaista elinkeinonharjoittajaa. Tapaukseen sovellettiin Ruotsin lainsäädäntöä. Kuluttaja osti ruotsalaiselta elinkeinonharjoittajalta käytetyn auton, josta puuttui tunnistekilpi. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 2018/858 mukaan ajoneuvon valmistajan on kiinnitettävä ajoneuvoon tunnistekilpi. Tunnistekilven puuttumisen takia, autoa ei voitu rekisteröidä ja katsastaa Suomessa. Tilanne havaittiin kaupanteon jälkeen. Kuluttaja reklamoi myyjää, mutta myyjä ei vastannut reklamaatioon. Kuluttaja kääntyi Euroopan kuluttajakeskuksen puoleen, ja kuluttajakeskus tarjosi sovittelua yhdessä Ruotsin toimipisteen kanssa. Myyjä myöntyi sovittelun seurauksena korvaamaan kuluttajalle hyvätahdon eleenä 290 euroa tunnistekilven hankintakuluista. Ruotsin kuluttajasuojalain mukaan elinkeinonharjoittaja on velvollinen korjaamaan virhe, mikäli tavara on virheellinen (Konsumentköplag 5:4 §). Kuluttaja hankki puuttuvan tunnistekilven automerkin suomalaiselta maahantuojalta. Euroopan kuluttajakeskuksen sovittelulla saavutettiin osittainen sovinto.

Saksalaisessa esimerkissä sovelletaan Saksan lainsäädäntöä ja valitus on niin ikään vuodelta 2022, jossa kuluttaja on hankkinut vuonna 2021 saksalaiselta elinkeinonharjoittajalta käytetyn auton. Auto on ollut Tesla. Seuraavana päivänä hankinnasta kuluttaja on huomannut auton takaosan madaltuneen huomattavasti. Suomessa tehdyssä tarkastuksessa havaittiin, että vika on todennäköisesti ilmajousituksessa. Alustava arvio korjauskuluista oli noin 2500 euroa. Myyjä kieltäytyi korvaamasta kustannuksia. Kuluttaja päätti korjauttaa auton itse Suomessa, ja vaati uudelleen kustannuksia myyjältä. Myyjä kieltäytyi korvaamasta korjauskuluja, koska myyjän mukaan korjaaminen olisi ollut edullisempaa muualla Euroopassa. Autossa ilmeni myös muita vikoja. Myyjä tarjoutui lopulta hyvittämään 500 euroa. Kokonaiskustannukset kuluttajalle olivat kuitenkin noin 2300 euroa. Kuluttaja kääntyi Euroopan kuluttajakeskuksen puoleen, jotta sovintoon päästäisiin. Sovittelun myötä myyjä suostui ainoastaan hyvittämään hyvätahdoneleenä jo aiemmin lupaamansa 500 euroa. Myyjä perusteli kuluttajan jo aiemmin hyväksyneen korvaussumman ja korjauttaneensa autoa Suomessa ilman myyjän nimenomaista suostumusta. Euroopan kuluttajakeskuksen sovittelulla saavutettiin osittainen sovinto. Euroopan kuluttajakeskuksen mukaan oikeuden korvaukseen menettää lähes aina Saksassa, mikäli myyjälle ei ole annettu mahdollisuutta korjauttaa auto, tai ei ole annettu määräaikaa, milloin korjaus on suoritettava.

3.8.2 Ruotsin vaihtoehtoisen riidanratkaisuelimen tapaus (ARN)

Riita-asia on vuodelta 2021. Valitus on uusin tapauksista, jotka on tuotu julkisesti nähtyille. Valituksessa kuluttaja on ostanut käytetyn auton, joka on maksanut 28 000 kruunua eli noin

2 200 euroa. Ostopäivänä moottorin merkkivalo syttyi, mutta myyjä ei ollut halukas maksamaan korjauskustannuksia, koska auto oli myyty kunnostuskohteena ilman takuuta. Tavara on Ruotsin kuluttajansuojalain mukaan virheellinen, mikäli tavara poikkeaa siitä, mitä on sovittu, tai mitä kuluttaja voi kohtuudella odottaa. Sopimuksessa todettiin, että auto myytiin ilman takuuta ja korjauskohteena, ilmoituksessa ei kuitenkaan mainittu, mitä vikoja autossa on, eikä autoa ollut mainostettu korjauskohteena. Lautakunta katsoi, että korjauskohteita koskevalla sanamuodolla ei ole merkitystä. Lisäksi yritys on virhevastuussa tavarasta, vaikka tavarassa ei olisikaan takuuta. Yritys on siis korjausvelvollinen ilman kuluttajalle aiheutuvia kustannuksia (ARN).

4 Yhteenveto ja pohdinta

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin virhevastuuta ulkomaan autokaupassa. Opinnäytetyössä hyödynnettiin ajankohtaista lainsäätöä, joka määrittelee ehdot tavarankaupalle. Aihe rajattiin koskemaan käytettyjä autoja. Suurin painoarvo opinnäytetyössä asetettiin elinkeinonharjoittajan virhevastuulle, mikäli tavara on virheellinen. Opinnäytetyön tavoitteena oli selkeyttää prosessia kuluttajalle, miten toimitaan, jos tavara on virheellinen. Tavoitteeseen päästiin vastaamalla tutkimuskysymykseen teorian pohjalta. Tavoitteeseen ei päästy esimerkkitapauksien pohjalta, koska esimerkkejä ei löytynyt, tai jos löytyi, esimerkit olivat liian pelkistettyjä.

Työn rakenne rajattiin teoriaan ja asiakkaan näkökulmaan. Yrityksen näkökulmaan mukaan ottaminen olisi tarkoittanut kilpailulain tutkiskelua, ja se olisi vienyt opinnäytetyön tärkeimmän painoarvon muualle kuin kuluttajan asemaan. Suurin osa tuontiautoista on kuitenkin yritysten välisiä kauppia, mikä selittää esimerkkitapauksien vähyyden kuluttajakaupoissa.

Opinnäytetyön päätutkimuskysymys oli:

- Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan virhevastuu, jos käytetty auto on virheellinen?

Päätutkimuskysymystä tukevat lisäkysymykset olivat:

- Mitä lainsäädäntöä tai lakia tulkitaan virhetilanteissa?
- Kuluttajan mahdollisuudet riitauttaa, kun käytetty auto on virheellinen?
- Oikeustapausten tulkinta?

Tutkimuskysymykseen työssä vastattiin teorian sekä lisäkysymysten kautta. Uusi tavarankauppadirektiivi (Suomessa kuluttajansuojalaki) paransi sisämarkkinoiden toimintaa Euroopan unionin sisällä ja vahvisti kuluttajansuojaa yhteisillä säännöillä, jotka koskivat erityisesti sääntöjä tavarankäytön sopimuksenmukaisuudesta. Tavarankauppadirektiiviä hyödyntäen tutustuttiin kohdevaltioiden lainsäädäntöihin, koska direktiivissä esitettiin vain minimiehdot jokaiselle jäsenvaltiolle. Maakohtaisia eroja löytyy niin Suomen, Ruotsin kuin Saksankin välillä, mutta lähtökohtaisesti erot ovat pieniä. Lainvalinta tulee monelle kuluttajalle yllätyksenä, kun käydään kauppaa ulkomaisen elinkeinonharjoittajan kanssa. Bryssel I -asetuksen mukaan kuluttajalla on oikeus haastaa elinkeinonharjoittaja kuluttajan asuinvaltion tuomioistuimeen, jos elinkeinonharjoittaja suuntaa markkinointia kuluttajan kotivaltioon tai harjoittaa liiketoimintaa kuluttajan asuinvaltiossa. Mikäli ehto markkinoinnista – tai liiketoiminnan harjoittamisesta kuluttajan kotivaltiossa täyttyy, kuluttajaa vastaan nostettava kanne voidaan panna vireille ainoastaan kuluttajan asuinvaltion tuomioistuimessa.

Kuluttajan riitautus mahdollisuuksiin perehdyttiin tutustumalla Euroopan kuluttajakeskukseen, ja vaihtoehtoihin riidanratkaisumenetelmiin. Euroopan kuluttajakeskukselta voi tiedustella kuluttajien oikeuksista tapauksissa. Mahdollisuus on myös sovitella. Jos sovitteluun ei tuota tulosta, on kuluttajalla mahdollisuus viedä tapaus vaihtoehtoiseen riidanratkaisumenetelmään, jotka ovat pääosin maksuttomia kuluttajalle.

Yhteenvedon loppuun on laadittu taulukko, johon on kerätty tärkeimmät kohdat virhevastuusta ulkomaan autokaupassa (Taulukko 1). Taulukko selkeyttää kuluttajaa virhevastuun sääntelystä kohdemaissa, ja lisäksi vertaus asetetaan Suomeen. Taulukosta huomataan, että Ruotsissa kuluttajan asema on jopa paremmin turvattu kuin Suomessa.

Suomessa kuluttajaneuvontaan tuli vuonna 2022 yhteensä noin 96 000 yhteydenottoa, joista 21,62 % koski ajoneuvoja. Ajoneuvot olivat suurin yksittäinen osa-alue ilmoitusten määrässä (Kilpailu- ja kuluttajavirasto). Ulkomaan autokaupan tilastoja valituksista ei ole laadittu yhtään. On selvää, että Suomen näkökulmasta myyntivolyymi autokaupassa on eri tasolla kansallisessa kaupassa kuin kansainvälisessä kaupassa. Syitä kuitenkin löytyy, miksi suomalaiset eivät tee reklamaatioita, tai tiedustele mahdollista sovintoratkaisua Euroopan kuluttajakeskukselle koskien ulkomaista elinkeinonharjoittajaa. Syy on se, että ulkomaisia tapauksia ei löydy verkosta yhtään. Etenkin saksalaisilta sivuilta ei löydy esimerkitapauksia koskien autokauppaa. Suomessa käsitellyt tapaukset ovat julkisia, ja esimerkkejä kuluttajalle löytyy useita. Kuluttajariitalautakunnan sivuilta löytyy päätökset tapauksista vuosikymmeniltä.

Kuluttajan mahdollisuudet ulkomaan autokaupassa ovat parantuneet huomattavasti uuden tavarankauppadirektiivin myötä. Direktiivillä ohjataan jäsenmaiden sisäistä lainsäädäntöä, ja määrätään tietyt ehdot, mitä jäsenmaiden vähintään tulee noudattaa. Mailla on mahdollisuus kiristää rajoja, mutta ei heikentää. Tämä parantaa huomattavasti kuluttajien asemaa niin kansallisessa kaupassa kuin ulkomaan kaupassa.

Euroopan unionin jäsenvaltioiden luomat kuluttajansuojalait tuovat yrityksille painetta, koska virhevastuu esimerkiksi käytetyissäkin tavaroissa on vähintään vuosi. Autokaupassa se tarkoittaa huolellisuutta myytävissä kohteissa. Ei ole välttämättä järkeä myydä tavaraa hinnalla millä hyvänsä, jos ei ole täyttä varmuutta vaihdossa tulevasta autosta. Vastuun pidentyessä myös virhetilanteiden todennäköisyys kasvaa. Hyvin hoidetulla asiakaspalvelulla voi olla merkittävä vaikutus uusien asiakassuhteiden luomisessa.

	Suomi	Saksa	Ruotsi
Virhevastuu uusissa tavaroissa	Oletetun elinkaaren perusteella ja rajoituu yleiseen vanhentumisaikaan kuitenkin vähintään 2 vuotta	2 vuotta	3 vuotta
Virhevastuu käytetyissä tavaroissa	Oletetun elinkaaren perusteella ja rajoituu yleiseen vanhentumisaikaan kuitenkin vähintään 1 vuosi	Rajattavissa vuoteen, mutta myyjä ja kuluttaja voivat sopia keskenään. Kuitenkin vähintään 1 vuosi	3 vuotta
Virheen oletettu aika luovutushetkestä	1 vuosi	1 vuosi	Kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun kuluttajan olisi pitänyt huomata virhe
Lainvalinta	Jos myyjä suuntaa markkinointia kuluttajan kotivaltioon, tai harjoittaa liiketoimintaa kuluttajan kotivaltiossa, sovelletaan kuluttajan maan lakia Muussa tapauksessa sovelletaan elinkeinonharjoittajan maan lakia	Jos myyjä suuntaa markkinointia kuluttajan kotivaltioon, tai harjoittaa liiketoimintaa kuluttajan kotivaltiossa, sovelletaan kuluttajan maan lakia Muussa tapauksessa sovelletaan elinkeinonharjoittajan maan lakia	Jos myyjä suuntaa markkinointia kuluttajan kotivaltioon, tai harjoittaa liiketoimintaa kuluttajan kotivaltiossa, sovelletaan kuluttajan maan lakia Muussa tapauksessa sovelletaan elinkeinonharjoittajan maan lakia

Oikeuspaikka	<p>Jos myyjä suuntaa markkinointia kuluttajan kotivaltioon, tai harjoittaa liiketoimintaa kuluttajan kotivaltiossa, sovelletaan kuluttajan maan lakia</p> <p>Muussa tapauksessa sovelletaan elinkeinonharjoittajan maan lakia</p>	<p>Jos myyjä suuntaa markkinointia kuluttajan kotivaltioon, tai harjoittaa liiketoimintaa kuluttajan kotivaltiossa, sovelletaan kuluttajan maan lakia</p> <p>Muussa tapauksessa sovelletaan elinkeinonharjoittajan maan lakia</p>	<p>Jos myyjä suuntaa markkinointia kuluttajan kotivaltioon, tai harjoittaa liiketoimintaa kuluttajan kotivaltiossa, sovelletaan kuluttajan maan lakia</p> <p>Muussa tapauksessa sovelletaan elinkeinonharjoittajan maan lakia</p>
Takuu	Vapaaehtoinen (takuuttomuus ei kuitenkaan poista myyjältä lakisääteistä virhevastuuta)	Vapaaehtoinen (takuuttomuus ei kuitenkaan poista myyjältä lakisääteistä virhevastuuta)	Vapaaehtoinen (takuuttomuus ei kuitenkaan poista myyjältä lakisääteistä virhevastuuta)
Vaihtoehtoinen riidanratkaisuelin	Kuluttajariitalautakunta	Außergerichtliche Streitbeilegungsstelle für Verbraucher und Unternehmer e. V.	Allmänna reklamationsnämnden
Reklamaation toimittaminen	Kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun kuluttaja havaitsi virheen tai olisi pitänyt havaita (noin 3 kuukautta)	Reklamaation jälkeen kuluttaja asettaa myyjälle määräajan auton korjaukseksi riippumatta kuluttajan asuinvaltiosta	Kahden kuukauden kuluessa virheen havaitsemisesta
Laki	<p>Kuluttajansuojalaki</p> <p>Tavarankauppadirektiivissä on asetettu minimiehdot, joten maiden lainsäädännöissä ei ole isoja eroja</p>	<p>Consumer Protection Laws and Regulations Germany 2023, Saksan siviililaki (BGB)</p> <p>Tavarankauppadirektiivissä on asetettu minimiehdot, joten maiden lainsäädännöissä ei ole isoja eroja</p>	<p>Konsumentköplag</p> <p>Tavarankauppadirektiivissä on asetettu minimiehdot, joten maiden lainsäädännöissä ei ole isoja eroja</p>

Lähteet

Allmänna reklamationsnämnden. Suomi: Mikä on ARN? Viitattu 15.6.2023. Saatavissa <https://www.arn.se/om-arn/Languages/suomi-mika-on-arn/>

Allmänna reklamationsnämnden. Vanliga fall hos ARN. Viitattu 15.6.2023. Saatavissa <https://www.arn.se/vanligafall/>

Autoliitto. Auton osto Saksasta. Viitattu 20.08.2023. Saatavissa <https://www.autoliitto.fi/autolu-ja-liikenne/auton-osto-ulkomailta/auton-osto-saksasta/>

Bürgerliches Gesetzbuch (BGB). Viitattu 20.8.2023. Saatavissa <https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/index.html>

ECC-Net Report. 2015. Cross-Border car purchases. Viitattu 30.6.2023. Saatavissa https://www.europe-consommateurs.eu/fileadmin/Media/PDF/publications/etudes_et_rapports/Etudes_EN/Cross_border_car_purchases_and_registration.pdf

Euroopan komissio, Neste. Näin meillä, miten muualla? Viitattu 11.6.2023. Saatavissa <https://www.neste.fi/artikkeli/nain-meilla-miten-muualla>

Euroopan komissio. Verkkovälitteinen riidanratkaisu. Viitattu 30.6.2023. Saatavissa <https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/?event=main.adr.show2>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. a. Verkko-ostaminen ja lennot valitusten kärkiaiheina Euroopan kuluttajakeskuksessa 2022. Viitattu 25.6.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/ajankohtaista/tiedotteet/verkko-ostaminen-ja-lennot-valitusten-karkiaiheina-euroopan-kuluttajakeskuksessa-2022/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. b. Auton ostaminen ulkomailta. Viitattu 15.6.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/teemat/auton-ostaminen-ulkomailta/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. b. Käytetyn auton osto Ruotsista. Viitattu 27.6.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/teemat/auton-ostaminen-ulkomailta/kaytetyn-auton-osto-ruotsista/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. c. 2022. Virhevastuusaäntely uudistui EU:ssa – tutustu maakohtaisiin eroihin. Viitattu 30.6.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/ajankohtaista/uutiset/virhevastuusaantely-eussa-uudistui/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. d. Hyvä tietää, kun ostat auton ulkomailta. Viitattu 24.08.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/teemat/auton-ostaminen-ulkomailta/hyva-tietaa-kun-ostat-auton-ulkomailta/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. e. Lainsäädäntö. Viitattu 27.6.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/tietoa-euroopan-kuluttajakeskuksesta/lainsaadanto/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. e. Tietoa Euroopan kuluttajakeskuksesta. Viitattu 27.6.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/tietoa-euroopan-kuluttajakeskuksesta/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. f. Tavarän virhe ja takuu. Viitattu 11.6.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/teemat/verkko-ostaminen/tavarän-virhe-ja-takuu/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. g. Oikeudenkäynti rajat ylittävän kaupan kuluttajariidoissa. Viitattu 24.08.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/asiointi/oikeudenkaynti-rajat-ylittävän-kaupan-kuluttajariidoissa/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. g. Usein kysyttyä asiainnista. Viitattu 24.08.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/asiointi/usein-kysyttya-asiainnista/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. g. Valitusmallit. Viitattu 24.08.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/asiointi/valitusmallit/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. h. Vaihtoehtoinen riidanratkaisu kuluttajien apuna (ADR JA ODR). Viitattu 30.6.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/asiointi/vaihtoehtoinen-riidanratkaisu-kuluttajien-apuna/>

Euroopan kuluttajakeskus Suomessa. i. Autokaupan yleiset ongelmatilanteet ja huijaukset. Viitattu 17.6.2023. Saatavissa <https://www.ecc.fi/teemat/auton-ostaminen-ulkomailta/autokaupan-yleiset-ongelmatilanteet-ja-huijaukset/>

Euroopan parlamentti ja neuvosto. b. 2012. Tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen. Viitattu 13.6.2023. Saatavissa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32012R1215>

Euroopan parlamentti ja neuvosto. c. 2008. Sopimusvelvoitteet (Rooma I). Viitattu 13.6.2023. Saatavissa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=celex%3A32008R0593>

Euroopan parlamentti ja neuvoston asetus. 2018. 2018/858. Viitattu 20.6.2023. Saatavissa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32018R0858>

Euroopan parlamentti ja neuvoston direktiivi. a. 2019. Tavarakauppadirektiivi. Viitattu 11.6.2023. Saatavissa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32019L0771>

European Justice. Minkä valtion lainsäädäntöä sovelletaan? Viitattu 15.8.2023. Saatavissa https://e-justice.europa.eu/340/FI/which_country_s_law_applies?GERMANY&member=1

HALLÅ KONSUMENT! 2023. Bilen är trasig eller fungerar dåligt. Viitattu 13.6.2023. Saatavissa <https://www.hallakonsument.se/varor-och-tjanster-process/bilen-ar-trasig-eller-fungerar-daligt/>

Helsingin yliopiston avoin yliopisto. Perusasioita oikeustieteestä. Viitattu 10.6.2023. Saatavissa <https://www.avoin.helsinki.fi/oppimateriaalit/oikeustiede/materiaali/osa1.html>
<https://events.tuni.fi/uploads/2019/09/e6de95fa-miten-lakia-tulkitaan.pdf>

ICLG. 2023. Consumer Protection Laws and Regulations Germany 2023. Viitattu 11.6.2023. Saatavissa <https://iclg.com/practice-areas/consumer-protection-laws-and-regulations/germany>

Kilpailu- ja kuluttajavirasto. 2020. Euroopan kuluttajakeskus neuvoo rajat ylittävissä kuluttajaongelmissa. Viitattu 30.6.2023. Saatavissa <https://www.kkv.fi/ajankohtaista/kkv-uutiskirje/euroopan-kuluttajakeskus-neuvoo-rajat-ylittavissa-kuluttajaongelmissa/>

Kilpailu- ja kuluttajavirasto. 2023. Tilastoja. Viitattu 25.6.2023. Saatavissa <https://www.kkv.fi/tietoa-virastosta/tilastoja/>

Kilpailu- ja kuluttajavirasto. Virheen seuraamukset. Viitattu 20.08.2023. Saatavissa <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/tavaroiden-ja-palveluiden-virheet/virheen-seuraamukset/>

Konsumentköplag SFS 2022:260

Kuluttajansuojalaki 1978/38

Manninen, O. 2019. Harkitsetko käytetyn auton hankkimista ulkomailta? Huomioi neljä asiaa. Viitattu 30.6.2023. Saatavissa <https://www.op-media.fi/liikenne/harkitsetko-kaytetyn-auton-hankkimista-ulkomailta-huomioi-nelja-asiaa/>

Minilex. a. Kuluttajansuoja huutokaupassa. Viitattu 15.8.2023. Saatavissa <https://www.minilex.fi/a/kuluttajansuoja-huutokaupassa>

Minilex. b. Kuluttajansuojalaki ja autokauppa. Viitattu 20.08.2023. Saatavissa <https://www.minilex.fi/a/kuluttajansuojalaki-ja-autokauppa/>

Nykänen P. 2019. Miten lakia tulkitaan? Viitattu 10.6.2023. Saatavissa <https://events.tuni.fi/uploads/2019/09/e6de95fa-miten-lakia-tulkitaan.pdf>

Streitbeilegungsstelle. Außergerichtliche Streitbeilegungsstelle für Verbraucher und Unternehmer e. V.. Viitattu 15.6.2023. Saatavissa <https://www.streitbeilegungsstelle.org/>

Traficom. 2022. Yhä useampi käytettynä maahantuotu henkilöauto käyttää vaihtoehtoista käyttövoimaa – dieselautoja tuodaan yhä vähemmän. Viitattu 13.6.2023. Saatavissa

<https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/yha-useampi-kaytettyna-maahantuotu-henkiloauto-kayttaa-vaihtoehtoista-kayttovoimaa>

Villa S., Airaksinen M., Alén-Savikko A., Bärlund J., Jauhiainen J., Kaisanlahti T., Kanervo J., Knuts M., Kuoppamäki P., Kymäläinen S., Mähönen J., Pihlajarinne T., Raitio J & Viitanen K. 2020. Yritysoikeus. Viitattu 30.6.2023.

VSBG. Gesetz über die alternative Streitbeilegung in Verbrauchersachen. Viitattu 15.6.2023. Saatavissa <https://www.gesetze-im-internet.de/vsbg/>

Your Europe. Usein kysyttyä – Auton osto ja leasingvuokraus. Viitattu 24.08.2023. Saatavissa https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/cars/buying-leasing-car-abroad/faq/index_fi.htm